

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Pars 5. De requisitis ad satisfaciendum obligationi confitendi,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78322)

Sexra proposito est, fideles ab executione præcepti de confessione excusari per inopiam Confessarii. Hæc de se nota est; si inopia fuerit talis, vt Confessarius omnino haberi nequeat; quia nemo ad impossibile obligatur: tuncque talis executio est aperta impossibilis. Si vero fuerit talis inopia vt haberi quidē possit Confessarius, sed non sine difficultate extraordinaria: quia, verbi gratia, longum iter conficiendum est, t habeatur: aut graue aliquod nocumentum perferendum; eandem propositionem habere etiam locum, ex eo probatur, quod domini iugum suauis sit: à qua suauitate existimandum non est sanctam Ecclesiam ipsius sponsam velle recedere: præsertim aduerentem ad id quod est iuris naturæ: vt in hæc est, hominem nimias molestias, infamiam, & alia graua nocumenta vitare, nisi in contrarium vigeat periculum maioris mali: quale est æternæ damnationis. Quod quando aliquis peccati mortalis sibi conscius probabiliter timet, dubitans de sua contritione; non debet per infamiam aut vllum aliud temporale detrimentum reuocari à confessione. Id quod Suarez annotat *in eadem dispus. 36. sect. 6. nu. 5.*

PARS QUINTA.

De requisitis ad satisfaciendum obligationi confitendi.

SUMMARIUM.

- 53 Per confessionem imperfectam ex defectu integritatis, aut contritionis, vel ex animis fessis, tentis, non satisficit præcepto confitendi; si talis facta sit delecta operâ, aut ex ignorantia affectata.
- 54 Idem dicendum est quoad præceptum diuinum, si ignorantia fuerit crassa.
- 55 An idem quoque dici possit, quoad præceptum Ecclesiasticum.
- 56 Si defectus integritatis contingat per obliuionem aut inaduerentiam naturalem, non obstat satisfactioni proposita obligationis.
- 57 Idem dicendum de defectu plena contritionis ex tali inaduerentia.
- 58 Confessus non accepta absolutione, obligatur iterum confiteri.
- 59 Obiectio in contrarium cum solutione.

Hæc duo dubia occurrunt explicanda. Prius est, An is satisfaciatur præcepto Confessionis, qui illam facit imperfectam: vt ipse qui non confitetur omnia sua peccata; aut quamuis confiteatur omnia quorum memoriam habet, id tamen facit sine legitima contritione cordis, aut sine debita conscientia discussione. Posterius est, an satisfaciatur qui confessus proprio Sacerdoti, non accipit ab eo absolutionem. Prius autem explicatur his propositionibus.

Explicatio dubij, Num præcepto confitendi satisfiat per confessionem imperfectam.

SECTIO PRIOR.

Prima est; nec diuino nec humano præcepto confessionis satisficere illum, qui modo aliquo ex dictis, imperfectam facit delecta operâ, aut per negligentiam seu ignorantiam affectatam. Probatur, quia talis nec facit, nec facere curat id quod Christus instituit, & quod secundum Christi intentionem Ecclesia quotannis fieri præcipit. Nâ vt in Concilio Tridentino, *sess. 14. cap. 5.* dicitur: ex Christi institutione oportet à Pœnitentibus peccata omnia mortalia quorum post diligentem sui discussionem, conscientiam habent, in confessione recenserit; quod confessionem sic imperfectam facientes, certum est non seruare.

Secunda propositio est; eum qui pari modo imperfectam facit per ignorantiam crassam, non tamen affectatam, non satisficere præcepto diuino. Hæc probatur eadem ratione qua præcedens, quia non facit quod Christus instituit, nec excusatur per ignorantiam; cum adhibita morali diligentia illam vincere potuerit.

An autem satisfiat Ecclesiastico; difficultas est: de qua in vtramque partem auctores adfert Azor. in *cit. cap. 29. quæst. 3.* & affirmantem sequitur vt mitiorem, & quæ pœnitentes peccatorum suorum confessionem facientes liberet à crebris scrupulis, quibus grauius diuexarentur, tanquam rei violationis præcepti de annua confessione, si eis non constaret se integri: & cum sufficienti conscientia discussione, &

cum summo dolore de peccatis, & cum perfecto emendationis proposito, confessionem perfecisse. Propter quam rationem facile ei consentierim, quoad casum in quo Pœnitens incertus esset, an in aliquo prædictorum defecisset suâ culpâ: quia tunc locus esse posset excusationi à peccato, ob graue illud incommodum, quod tactum est: non verò quoad casum, in quo certus esset se defecisse. Nam præterquam quod in eo casu non adest occasio diuexationis per scrupulos: pro parte contraria est virgens ratio; nempe quod Ecclesia annuam confessionem præcipiens, eam iubeat quam Christus instituit: additâ tantum determinatione temporis, ex Concilio Tridentino, *sess. 14. sub finem cap. quinti.* Certum est autem Christum instituisse integram de omnibus peccatis mortalibus, coniunctam cum debita cordis contritione seu peccatorum commissorum detestatione. Ergo eandem Ecclesia præcipit; & per consequens non nisi eâ factâ de omnibus peccatis mortalibus integram, cum eorundem detestatione, impletur præceptum Ecclesiasticum; sed peccatur illius violatione; nisi causa iusta interueniat, quæ excuset. Immo & sacrilegium committitur, confessionem faciendo contra Christi institutionem, atque insufficienter ad sacramentum Pœnitentiæ perficiendum.

Tertia propositio est; per confessionem imperfectam ex defectu integræ declarationis peccatorum, si proueniat ex obliuione seu inaduerentia naturali, impleri præceptum confitendi, siue diuinum siue Ecclesiasticum sufficienter ad excusationem à peccato transgressionis: quamquam peccata obliuia, si in memoria postea recurrant, confiteri oportet. Huius prior pars patet, quia naturalis obliuio seu inaduerentia cum sit inuincibilis, excusat à peccato. Posterior verò probatur ex eo, quod talia peccata non sunt supposita Sacerdotis proprii iudicio, vt debent ex Christi institutione, omnia post baptismum commissa prout habet Concilio Tridentino, *sess. 14. initio cap. 5.*

Difficultas autem est, An hæc propositio procedat cum ex inaduerentia, confessio facta fuerit quidem cum detestatione peccati, vt ipsum est Dei offensam, non tamen tam plena quam opus esset ad obtinendum Sacramenti Pœnitentiæ effectum, qui est Dei gratia, per quam peccator iustificatur. De qua difficultate in vtramque partem auctores refert Couar. ad *cap. Alma mater De sentent. excomm. in 6. parte prior. §. 4. nu. 13. versu 3.* & affirmantem partem, tanquam apud Theologos communiorē merito approbat: sicut & Franc. à Vict. De sacrament. *num. 157.* & Nauarr. in *Enchir. cap. 9. num. 10.* Eam verò bona ratione Caiet. Sotus & Canus, quos Couar. citat, confirmant: nempe quod is qui ad iudicium viri prudentis bona fide credit se præstitisse ea, quæ requiruntur ad confessionem Sacramentalem; præcepto de confessione ita per eam satisfaciatur, vt ad iterandam non teneatur. Nam aliqui non esset locus tranquillitati conscientia, sed quacumque diligentia posita, semper esset cogitandum de illius iteratione ad præcepti implementationem: quod esset onus gravissimum & intolerabile, à quo tam non posset releuari homo, quam ipse nescire potest vtrum sit Dei amore aut odio dignus Ecclesiasticis *cap. 9.* & quam non debet esse de propitiato peccato securus, Ecclesiasticis *cap. 5.*

Explicatio alterius dubij, An satisfiat, non accepta absolutione.

SECTIO POSTERIOR.

De posteriori dubio notandum est, non proponi de eo qui non accipit absolutionem culpâ suâ, vt quia non ostendit dolorem de peccatis, aut quia dixit se non posse in posterum à peccatis abstinere: nam constat talem non satisficere præcepto: quandoquidem est de ratione confessionis à Christo præceptæ, vt ordinetur ad absolutionem, tanquam Sacerdotis sententiam exsipientiam, iuxta antedicta sub initium huius capituli. Proponitur ergo dubium de eo tantum, qui prout potuit, dignè confessus est: sed ex malitia Sacerdotis, vel ex aliquo casu repentino, absolutionem Sacramentalem non accipit. In vtramque partem autem plures auctores citat Suarez in *ead. dispus. 36. sect. 7.* negantemque tenet; hoc est, talem non satisficere præcepto confessionis, ne quidē Ecclesiastico: ita vt maneat obligatus ad iterum eo anno confitendum. Ratio est quia quamuis Pœnitens in eo casu possit à peccato transgressionis pro eo tempore excusari:

nihil

nihilominus tamen non implet ipsa præceptum, quo Christus fideles in peccatum mortale lapsos, obligavit ad susceptionem sacramenti Pœnitentiæ: cum consistat ad illud præter confessionem Sacerdoti factam cum cordis contritione, requiritur eiusdem Sacerdotis absolutio. Et per consequens nec implet Ecclesiæ præceptum: quod, ut sæpe dictum est, à divino diversum non est quoad substantiam: sed tantum in eo, quo daddat, illi temporis determinationem. Et certè, quod non sit datum de confessione secundum se simpliciter: sed de ea, ut ad constitutionem sacramenti Pœnitentiæ concurrat cum alijs; patet ex eo, quod in ipso cap. Omnis vtriusque sexus, cum confessione iniungatur studium implendi pœnitentiæ impositam. Id enim indicat, ubi sermonem esse de confessione super qua absolutio datur, impositam salutari pœnitentiæ.

59.

Sed pro contraria parte (quam Azor. in eodem cap. 29. questio. quarta) ex eodem capitulo obicitur, quod sumptio Sacramenti Eucharistiæ in Paschate ibi præcepta, differri possit de Confessarij consilio ob rationabilem causam quare poterit & absolutio à peccatis facta confessione. Respondendum est quod sicut consilium Confessarij (prout verbum differri, importat) pro eo solum tempore excusatur à præcepto violationis præcepti de sumenda Eucharistia: non autem liberat ab omni obligatione illud implendi quamprimum commode poterit, ita nec consilium de differenda absoluteione liberat ab obligatione quamprimum confitendi, ad illam consequendam. Neque aduersatur illud ex cap. Quod quidam. De pœnitent. & remiss. quod recipienda sit confessio eorum qui publici peccatores sunt & vitam emendare nolunt, licet absolui non debeant. Non enim sensus est admittendos esse, quasi faciant confessionem sufficientem ad implendum Ecclesiasticum præceptum; sed ut corripiantur, dirigantur, & moueantur salutaribus consilijs & documentis, ut Deo iuuante illi tandem præparentur ad legitime confitendum.

CAPVT TERTIVM.

De conditionibus quas Sacramentalis confessio ad suam perfectionem requirit.

S V M M A R I V M.

- 60 Que sint eæ conditiones, & quomodo colligantur.
 61 Explicatio prima conditionis: ut sit simplex.
 62 Superfluitas verborum non est toleranda in confessione, etiam si hanc non vitiet.
 63 De secunda conditione: ut sit humilis.
 64 De tertia, ut sit pura.
 65 Non est in confessione mentio facienda alienorum peccatorum: si quis fiat, nunc illam vitiet.
 66 De quarta conditione, ut sit fidelis.
 67 Quando peccatum mortale committatur, infideliter confitendo peccatum mortale.
 68 Falso affirmare vel negare aliquod peccatum veniale in confessione, non est peccatum plusquam veniale.
 69 Nisi quis illud solum faceret Sacramenti materiam, nullum aliud simul aperiens.
 70 Idem dicendum de mendacio circa peccatum mortale, de quo iam alias rite facta est confessio, & de iis qua nihil ad confessionem attinet.
 71 De quinta conditione, ut sit frequens.
 72 De sexta conditione, ut sit nuda.
 73 De septima conditione, ut sit discreta.
 74 De octava conditione, ut sit libens.
 75 De nona conditione, ut sit verecunda.
 76 Que verecundia vitanda in confessione, & qua debeat huiusmodi esse, ratione cuius vitanda sit familiaritas in Confessarium & Pœnitentem.
 77 De decima conditione confessionis, ut sit integra.
 78 De vndecima condit. ut sit secreta.
 79 Qua quidem non impedit quominus interdum possit confessio publicè fieri.
 80 Excusatur autem à faciendi per interpretem aut per scripturam.
 81 Verbis faciendæ est confessio: cum verò non potest, faciendæ est nutibus.

82 Etsi per scripturam fieri non est necesse, licitum tamen est: sicut & fieri per interpretem.

83 Non est de se peccatum mortale eum confiteri nutibus aut scripto, qui voce id facere potest.

84 Illicitum est confiteri sine iusta causa, tertio audiente.

85 Peccat mortaliter Sacerdotes simul audientes multos pueros iam doli capaces.

86 Peccatum est de se mortale plures Sacerdotes simul audire vnum, eundemque Pœnitentem.

87 De duodecima conditione, ut sit lachrymabilis.

88 De decimatertia conditione, ut sit accelerata.

89 De decima quarta conditione, ut sit fortis.

90 De decima quinta conditione, ut sit accusans: & de decima sexta, ut sit parata.

Summularij in verbo. Confessio, & passim alij de Sacramento Pœnitentiæ tractantes (cum de confessione) tradunt confessionem ipsam sibi vendicare sexdecim conditiones, quas inter cæterosatis late persequitur Nauar. ad cap. Fratres: De pœnit. dist. 5. exprellas his verbis.

Sit simplex, humilis confessio pura, fidelis, atque frequens, nuda, discreta, libens, verecunda, integra, secreta, & lachrymabilis, accelerata, Fortis, & accusans, & sit parata.

Is verò numerus in supplemento 3. par. D. Thoma quest. 9. art. 4 colligitur ad hunc modum. Confessio sacramentalis potest spectari, tum generaliter, ut est actus virtutis; tum specialiter ut est actus virtutis pœnitentiæ; tum specialissime, ut est talis actus pœnitentiæ, nempe manifestatiuus interioris contritionis, cuius signum est externum; tum demum ut est pars Sacramenti pœnitentiæ. Atque ut actus virtutis, debet primò esse discretus, seu prudens. Secundò, libens, seu voluntaria. Tertio, pura, seu facta recta intentione. Quarto, fortis, seu nulla ex parte impedita per timorem aut verecundiam. Etenim actio virtutis requirit ut prudenter, voluntarie, recta intentione & constanter fiat. Ut autem est actus talis virtutis, nimirum pœnitentiæ: primò, debet esse verecunda: quia pœnitentiæ actus sumit initium ab horrore turpitudinis peccati. Secundò, debet esse lachrymabilis: quia idem actus ab horrore procedit ad dolorem de peccato commisso. Tertio, debet esse humilis: quia idem etiam actus terminatur in abiectione sui ipsius. Ut verò est pœnitentiæ actus manifestatiuus contritionis, quia talis manifestatio impediti potest. Primò, per falsitatem, debet esse fidelis. Secundò, per obscuritatem, debet esse nuda. Tertio, per verborum multitudinem, debet esse simplex. Quarto, per subtractionem, debet esse integra. Denique ut est pars Sacramenti & concernit iudicium Sacerdotis, qui est illius minister, debet primò, esse accusans, per respectum ad confitentem. Secundò, parere parata, per respectum ad Sacerdotem cui fit ipsa confessio. Tertio, secreta, per respectum ad conditionem sui pœnitentis, in quo de occultis conscientie agitur. Quod sit frequens, & quod accelerata seu statim post peccati commissionem facta, non pertinet ad esse, sed tantum ad bene esse confessionis, ut in citat. art. 4. notatur. Iam de vna quaque earum sigillatim dicamus.

Prima conditio simplex.

Simplex debet esse confessio, id est, taliter facta, ut verbis superfluis careat, & ut clarè à Confessario intelligantur peccata secundum suam speciem: immo & secundum numerum, & secundum gravitatem malitiæ, quam siue ex obiecto, siue ex circumstantiis notabilem habuerint. Vnde conditio hæc deest confessioni in qua peccata narrantur ita artificiosè, ut à Confessario non ponderentur: vel hæc generaliter & confusè, ut ipse nequeat percipere, si tunc mortale veniale illud de quo fit confessio, ut si quis generaliter dicat: Non recitari preces horarias cum debita attentione: habui turpes cogitationes: aut si dicat sub distinctione, appetit vindictam vel deliberatè vel ex primo motu: sensu motus libidinis: vel cum consensu vel sine consensu. Talis enim facit confessionem involutam, & quasi plicatam; cum æquè de veniali ac de mortali: imò & de eo quod per indeliberationem nullum peccatum est, ea intelligi possit.

Igitur bene, atque ut par est confessurus (ex Nauarro ad

civ.